

SUSCRIPCOIÓ
BARCELONA, UNA PESSETA AL MES
ESPANYA, 4'00 P.TES. AL TRIMESTRE
ESTRANGER, 9'00 P.TES. TRIMESTRE

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ, ADMINISTRACIÓ I IMPRENTA
CARRER DE L'EST, 111
TELÈFON
REDACCIÓ I IMPRENTA, 2.111

ANY XI-NUM. 3.526

BARCELONA, DIJOUS 12 DE NOVEMBRE DE 1914

UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

LA GUERRA EUROPEA

Al Nord de França continua la batalla violentment DESFETA NAVAL TURCO-ALEMANYA

El "Emden," i el "Koenisberg," i tres transports turcs a fons DUEL D'ARTILLERIA RUSSO-ALEMANYA A KENPRIKENT

SÍNTOMES DE DECADENCIA

BIZANCI

La tragèdia sanchanta que flegella el món també ens atueix i ens castiga. El solatge del nostre caràcter esmorrit a l'avenir i a la terribilitat de la guerra europea, ens fa sentir que vivim en un món de decadència. Els esdeveniments d'aquestes setmanes inflen la tristesa en l'ànima més ben trempada. No hi ha optimisme que resisti aquesta depressió de caràcter que ens envolta. Varen reputar-lo de cobardia, però temem que siga relaxament.

Barcelona, va resultant una improvisació dolorosa. Tot va fallant i els qui posarem les nostres deltes esperances en el seu avenir magnífic, comencem a sentir que trofem en les nostres conviccions. Estarà tot pòrrid a Dinamarca?

Aon són els vits forats, els ciutadans sencers, en aquests moments d'angoixa? Quina veu serena, quin gest de noblesa, quin següent d'esperança segurem en aquest moment de crisi social? Durant aquests dies hem presenciat un trist espectacle. La ciutat abandonada de tot amor com si fos una creu nublada, una cosa sense amo, una vida endolada que demana almenys en el desert d'una societat egoista.

Què devia passar de més depriment a Bizanci, en vigília de la seva derrota? Hi han símptomes mortals, que ens enfredorixen el cor com si els caràcters de glació de la desolació ens hi destillessin una fredor de mort.

Barcelona, abraça seva, com totes les grans ciutats del món — i potser més que altres acropolis populoses — una terrible crisi econòmica. Obres sense treball, paralització de moltes indústries, inanió del comerç, retraient a l'arrel del diner, pànic financer, encaniment progressiu de les subsistències, tot un rusc de porors d'angúnia. Però hi havia qui, i aquesta gran atesa a molts gent, i pobres foragats dels seus països en guerra. Aquesta vida artificial, era per Barcelona un migralet recurs, però una positiva ajuda econòmica.

Doncs n'hi ha hagut prou que la plaga del tifus, aquesta tardor, s'extingís, perquè sorgís de Barcelona i per Barcelona, la més furienta campanya de descredat que s'hagi fet mai de la nostra ciutat. Ni en l'època del terrorisme, s'esborraren diàmetres tant furiosos en la premsa conservadora independent com ara. Mai, mai! És que la epidèmia podia afavorir el joc polític de certs elements desmoralitzats del tot de la opinió pública i es va creure que era oportú el moment de fer una política del tífus, a manca de més nobles idealismes i més hurnades finalitats.

Aquesta violenta campanya de descredat l'han fet les classes directores que una vegada més s'han declarat insolvènt i perdides per a la pau, progrés i riquesa de Barcelona. Les autoritats ho han declarat sense enfrontar-se: el propi governador, que té l'obligació de sa-

ECOS

EL TEMPS
Un dia d'època. El sol ha fet son canit del fons del mar al fons de la muntanya, serà, patriarcal i magnífic, com una flor porpòsament daurada.

Al passeig passejaven vells i corrien infants cantant, rient.

A l'hora del crepuscle tots els que anoraven el sol s'assecaven el coll de l'abric.

El cel era com un tapic fantàstic, i immortel, brodat de llurs de plata.

....

NAVIGACIÓ PER TERRA
La navegació per mar és quasi tant antiga com el món. No és va ésser el primer mestre d'aixà.

La navegació pel aire, no és cosa, que diguem, de quatre dies, però pot considerar-se moderna.

La navegació per terra, aquesta sí que és pot dir qu'és el darrer cri de la navegació.

El alemanys fan anavigar els seus submarins pel terror belga amb l'intent d'atravesar-lo i l'encarar-lo a l'agüa davant la costa anglesa.

El submarins alemanys ara deuen ésser guats per toters.

....

ONA ANIMETA
El kronprinz, amb el seu Estal major, s'alura en un petit vilatge a les vortes del Mosà.

IDEARI

NA nota emocionant de la guerra present, recollida de la del 70: Eugènia Maria de Montijo i de Guzmán, l'antiga emperatriu dels francesos, estada des de tant temps a Anglaterra, ha conserit en hospital de sang el seu castell de Farborough.

Poques vides són tant interessants com la d'aquesta espanyola il·lustre. Nasqué a Granada, bella i desfogada, filla de nobles, quan va començar a ballar la seva joventut pels salons de Madrid. En Valera confessa en una de les cartes de la seva correspondència, que aquella joventut es destinava a regir, els més alts destins. Poc temps després, vinguda a París amb la seva mare, implorada a l'Eliseu, Napoleó III va enamorar-se d'aquella dona, i en poc temps la gració cortisana va trobar-se elevada a emperatriu de la França. El seu talent la va fer adaptar al nou medi i en poc temps el poble ja la venerava. Si regés amb una esquitilla, corregida i ben gust les ordes de les Tuilleries, també era un àngel de caritat pel pobre. Sabia estar Temperatrua amb el palau, i la dona caritativa per les cases dels humils. Fins al deiatre del 70 la seva vida va ésser la més feliç que imaginem-se pugui. L'ecore comença el seu calvari. Impedint al pobre sobirà caigut de tornar de Châlons a París, fuig ella a Bèlgica per Maastricht i després a Anglaterra. Cal imaginar la soferença d'aquella dona que veia enfonsar-se la seva realitat, ella que volia conservar-ho tot pel seu fill, veient el seu marit lluitant de regir la guerra, migalutent per aquella gran derrota que li queta al damunt. Des d'Anglaterra dirigeix el seu partit polític fins a la capitulació de Metz en que ho veu rotterndit. Viuda i sola se consagra a l'educació del príncep Lluís que perd a la batalla dels culps. Després de complir un pelegrinatge a la tomba del fill se retirava al seu castell, la augusta destitució, la vida sense consol, la mare sense fill. És ara que veu el seu antic poble de França en la nova guerra que ofereix la seva casa pels ferits; l'entre les enfermeres blanques, i els llits de dolor dels convalescents en les avingudes del pare, passa la vida vestida de negra, coberta amb els vels de la viudedat i de la decrepitud, la que abir regia les vitlades de les Tuilleries cobert el cos amb el gentil amb les robes i les riqueses de Bruxelles i Malines sobre mitinesc immens.

L'AMIC

DE LA GUERRA Informació

De Barcelona

Reobertura del Casino Mercantil
El Casino Mercantil ha publicat el següent anunci, i ens prega tem públic que, a tenor del mateix, se servixin considerar-se invitats totes les persones que habitualment solien concurrir a les reunions de la Casa Llotja del Mar, sense perjudici de les invitacions que's distribuïssin amb igual objecte a les Entitats Mercantils.

«La necessitat de satisfacer apremients atencions determinà la formació d'un grup de persones que desde el mes de setembre pròxim pasat vieren realitzant, frente al edifici de la Lonja, primer, y en el inmediato café del Comercio, después, operaciones de valores en efectivo, a cuyos sitios han concurrido también respetables número de señores Banqueros, Comerciantes y corredores, para realizar las transacciones que antes efectuaban en el Salón de Contratación del citado edificio de la Casa Lonja del Mar. Cerrado que era naturalmente dicho local y en suspenso la contratación pública y cotización oficial de valores, el Casino Mercantil cooperó hasta ahora en la medida que le ha permitido su esfera de acción a los efectos de dicho cierre, creando por este medio favorable los intereses generales de la plaza de Barcelona en la tremenda crisis que está atravesando el mundo.

Empero, no cabe cerrar los ojos a la evidencia y dejar de reconocer que el hecho tolerado de contratar valores conjuntamente con gros y otras transacciones mercantiles es público y se arrastra de día en día, obligando a los señores socios de este Casino a personarse en el sitio poco hospitalario o confortable escogido por la necesidad.

En su virtud estima la Junta Directiva que ha legado el caso de permitir a los señores socios que se acopian al domicilio social para realizar sus transacciones de valores en efectivo, a cuyo efecto, desde el día 11 del actual se celebrarán reuniones de 15 a 16 tolos los días laborales, hasta que por la autoridad competente se autorice la reapertura del local tradicionalmente destinado a la contratación pública.

Al propio tiempo, la Junta Directiva, no dudando del beneficio de los señores asociados, se ha complacido en invitar, en nombre de esta Sociedad, a los señores Banqueros, Comerciantes y Corredores y a cuantas personas tengan a bien designar como allegados, para que asistan a las expresadas reuniones, poniendo a su disposición los servicios locales del Casino y todos los servicios del mismo en iguales condiciones que rigen para los señores socios, quienes estimarán sin duda honorosa para el Casino Mercantil la concurrencia de las honorables entidades y personas indicadas, y se esforzarán en dispensarles la más amable hospitalidad.

Barcelona, 9 noviembre 1914.—P. A. de la J. D.—El vocal Secretario R. Torres.

La cuestión de los paquetes postales
Segons carta dirigida pel senyor Director general de Correus i Telègrafs al senyor President de la Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat, la via de França, que és la normal per a posar remeys i relats paquets postals destinats a Anglaterra o procedents d'allí, està ja regulada i s'han igualat les ordres oportunes a les companyies de ferrocarrils per a qu'hi posin en coneixement del públic.

Avís als navegants
«Tot vaixell mercant que s'aproximi a qualsevol port de les Illes Britàniques, des d'abstinent-se de fer tota classe de senyals particulars, tant de dia com de nit, puxi de lo contrari s'exposarà a ésser canonejat.

Del port
Per a Bilbao i escales amb passatge i càrrega general sortirà a darrera hora d'aquesta nit el vaixell «Cabo Pallas».

EL POBLE CATALÀ

complint lo que ha promès als seus lectors, AVIAT

Reformarà el tamany.
Publicarà números de 4, 6 i 8 pàgines.
Millorarà el servei telegràfic i telefonic.
Posarà maquinaria nova.
Adquirirà material tipogràfic modern.
Tindrà la col·laboració efectiva dels millors escriptors de Catalunya.
Insertarà, sovint, gravats.
Portarà folletí inèdit i cada dijous publicarà un conte d'autor català, il·lustrat per En Martrus.
Repartirà, periòdicament, als seus subscriptors volums de regal.
En una paraula:

EL POBLE CATALÀ

serà el diari que servirà millor els ideals de la Democràcia Nacionalista Republicana de Catalunya

La reforma s'efectuarà sense modificar els preus de subscripció i venda

EL POBLE CATALÀ

valdrà, com sempre, 5 cèntims cada número a tot Catalunya

Llegat d'un obrer mort a la batalla d'Arras

Un dels primitius socs de la Societat d'Obrers electricistes de Barcelona, acaba de morir a la batalla d'Arras.

Des del començament de la guerra europea lluitava heròicament en les files franceses, per haver-se nacionalitzat en altra ocasió, per a ocupar un càrrec oficial. Ara, al morir, no tenia família ni parents llunyans, ha deixat per testament 12.000 francs a la Societat d'Obrers electricistes, per la que sigui repartits equitativament entre tots els que el coneixien, de l'ofici i dels seus conecis.

El electricistes que's reguñan amb l'el, poden passar pel local social, carrer de la Paloma, 13, segon, demà dijous, a les nou i mitja de la nit, on se veurà si reuneixen les condicions que especialitza el testament.

La Diputació

Reunions
Ahir se reuniren les Comissions de Foment i Instrucció pública i Belles Arts despatxant alguns assumptes del seu departament.

També va reunir-se la Comissió Provincial.

La Mancomunitat

Ahir tarde va reunir-se el Concell Permanent de la Mancomunitat Catalana. Avui se facilitarà a la premsa la nota oficial dels assumptes tractats.

El President
El senyor Prat de la Riba tampoc assistí ahir a son despatx per continuar indisposat.

Casa de Caritat
Han sigut donats d'alta 10 malalts, no havent-se registrat cap nou cas de tifus. Han mort dos dels atacats. En general, els malalts continuen millorant notablement.

De la guerra

D'Espanya

Disposicions estrangeres
La «Gaceta» publica les següents disposicions:
Continuació de les disposicions estrangeres sobre moratòries.
Avisos dels avis als navegants reduït a la navegació del Tàmesis.
Idem idem advertint que tots els vaixells que naveguen pel nord d'Irlanda han de passar lluny dels 60 milles de la via de Toró.

D'Algèria

Algèria. — Ha arribat el vapor correu de Ceuta a pesar del temporal.
Han vingut en el gran nombre d'objectes isolats amb llicència per a passar la descomoditat a casa seva.
Immediatament va procedir a la descomoditat a casa seva.
Han arribat a Gibraltar cinc transatlàntics conduïts tropes.
Porten els referits vaixells direcció a llevant.
Ha de e b r a l m o s t e f s e f i c i a t s q u e h a n g u n e n e l g r a n n o m b r e d'objectes isolats amb llicència per a passar la descomoditat a casa seva.

Una moló

El Círcol de M. J. Mercant ha aprovat una moló que diu així:
Que la Junta Directiva del Círcol de M. J. Mercant Industrial faci present al Govern de S. M. l'instància de que la moneda espanyola subeixi de depreciació en el seu canvi amb els dels altres països que per haver declarat les moratòries deixen de pagar lo que deuen a Espanya, mentre aquests països tots els seus deutes a Espanya sol·liciten del Govern una despesa per la qual el màxim del canvi sigui de pesseta, per franc 1 de 2 pessetes per lliura, amb perfecta equivalència a la moneda de les dècimes nacionals en que s'hagi declarat la moratòria.

La legació estrangera

Com sembla que en la legació estrangera hi estàn ingressant bastants espanyols, «La Epoca» publica el següent solt:
El govern francès ha publicat una nota oficial sobre el reclutament d'espanyols en la qual se diu que els que s'han a la legació estrangera, no poden la seva nacionalitat sinó pels seus països.
Nosaltres hem de recordar que segons l'article primer de la Constitució i el 20 del Còdic Penal la qualitat d'espanyols es perd pel fet d'entrar al servei de les armes en una potència estrangera sense llicència del rei.

De l'estranger

La situació general
París. — Diu el comunicat oficial francès de les onces d'ant.
Al Nord, la batalla continua molt violenta. En el restant del front no hi ha res a senyalar.

Jurament

Berna. — Els reclutes de la marina alemanya, varen prestar jurament el dia 10 a Kiel, en presència d'el germà del Kaiser, príncep Enric de Prússia, gran mariscal de la flota.

Indignació

París. — «Le Temps», en un despatx de Copenhague, diu que la premsa i les poblacions alemanyes demostren gran indignació per la capitulació de Tsing-Tse.

Arribada

Burdeos. — Aquest matí ha arribat l'embaixador de França a Constantinopla.

Un fortí

Burdeos. — El diputat M. Magnot, ex-subsecretari del ministeri de la Guerra, fou greument ferit en un combat a la regió de Verdun.

El «Emben» a fons

Burdeos. — Comunicació de Bombay que'l creuer alemany «Emben» ha estat enfonsat a la fi de les Còcos, després d'un combat amb el creuer «Sydney».

Canvi de moneda

Rotterdam. — A l'entorn a Alemanya els deuenys s'han decidit a fer el pla que porten els viatgers, donant-los en canvi billets de Banc.

El «Emden» i el «Koenigsberg»

Londres. — «El Presse Bureau» comunica que'l creuer alemany «Emden» ha estat enfonsat a la península de Keeling (lla dels Còcos), a l'Oceà Índic.
El navili s'ha enfonsat, havent-hi nombrosos morts.
L'«Alfred» anant a l'«Emben» creuer alemany «Koenigsberg» està emprassat a la emboscada del rei Rüdiger (Africa oriental alemanya) per un navili corruer que s'ha enfonsat al mar a la barra del pas.

Transporte enfonsat

Petrograd (oficial). — Se confirma que els navilis russos varen enfonsar al Mar Negre tres transports carregats de municions, automòbils, aeroplans i canons. Aquests transports conduïen tropes a Trebizonda.

La revolució de l'Àfrica del Sud

Pretoria (oficial). — El tinent coronel Vandouwer ha trobat als rebels a Buthfontein prop de Wamathaba, a 14 milles al nord de Pretoria, entaulant-se combat, en el que els rebels han tingut 29 morts o ferits i 25 presoners.

Victimes d'aviació

Londres. — Els oficials aviadors Beavor i Lord Ammesley, que varen sortir al nord de l'Àfrica, cap al continent, no han arribat al seu destí.

Duel d'artilleria

Petrograd (oficial). — A Krasnóyarsk hi ha hagut un duel d'artilleria que ha durat tot el dia.

El Kromprinz

París. — «Le Matin» en un de païx de Petrograd, diu que el kromprinz ha sigut nomenat generalíssim de l'exèrcit austro-alemany.

Libre Blanc

Londres. — El Libre Blanc sobre el conflicte amb Turquia, conté proves irrefutables de la paciència de la Gran Bretanya davant de les intrigues turco-alemanyes.

Darrera hora

Conferències telefòniques del nostre servei particular.

Madrid, 12, de 1 a 3 matinalda

Sufragis per En Canalejas

Aquest matí, a dos quarts de dotze, a l'iglesia dels Jerònims, se celebraran funerals per l'ànima del senyor Canalejas. El comte de Romanones ha invitat als senadors, diputats i comitès liberals.

Indults

Don Alfons ha firmat varis indults i comutacions de pena a varis condemnats.

També ha firmat un decret declarant llibertat a set penats procedents de l'Asil de la colònia penitenciària de Ceuta.

Desfalcs

Jacó. — Diuen de l'acarlina que ha desaparegut d'allí l'administrador de Correus, portant-se l'import del giro postal.

Cádiz. — Ha fugit amb els fons l'agent executiu de contribucions.

La quantitat defraudada és important. Els contribucions estàn furiosos, puix tenen por de perdre les seues pagues amb rebuts falsos.

De Foment

na comissió d'interessats a's reus de l'Alt Aragó, presidida per l'arquibisbe de Saragosa, ha viat al ministeri de Foment per a enregistrar els accords adoptats a la reunió que celebraren ahir.

El senyor Urgie s'ha mostrat propi a extreure a lo que's demana en les conclusions.

Una comissió de l'Associació d'Agricultors, presidida pel vis-comte d'Eza, està també per a enviar-lo a la Setmana Agrícola, que s'organitza a Valldolba.

Els comissionats donaran gràcies al senyor Urgie per la subvenció otorgada a dita entitat.

Més del conflicte internacional

Per a les famílies dels soldats

El govern britànic ha reformat l'escala de pensions, augmentant-les a favor de la viuda, dels horts i dels invalids de guerra.

Recompensa

El governador del Banc d'Anglaterra ha sigut nomenat Par, en recompensa dels seus serveis.

Lo que diu Mr. Asquith

El president del Consell Mr. Asquith ha manifestat que la guerra no acabarà fins el total aniquilament d'Alemanya.

El mateix Mr. Asquith ha manifestat en altres discurs que's sants llocs mahometans seràn respectats pels anglesos.

Comunicat oficial rus

En Burdeos s'ha rebut de Petrograd el següent part oficial:
«Els vaixells russos tiraren a fons en el Mar Negre tres transports turcs que portaven municions, automòbils, aeroplans i canons de Unió des de on tenien que portar tropes a Trebizonda».

«Foren salvats i apresats 248 tripulants i passatgers, entre els que figuren alguns oficials».

Donatiu d'un emperador

Per radiotelegrafia el comte de Okimo anuncia des de Tòquio que l'emperador del Japó ha fet un donatiu de cent mil veges per a fundar un hospital internacional a Tòquio.

De l'estranger

Viatge d'una mina flotant

París. — Diuen de Pescara, que per la tarde, a les tres, una mina flotant de l'Adriàtic, tota contra unes roques, seguint a lo llarg de la costa, suscitava per la quantitat d'oncs i explosió tant després d'aquest viatge, prop del Sembró i de la via fèrria que troppa per la seva explosió, corrent el perill de desplomar-se.

Execució d'un espia

París. — De Londres comuniquen que ha sigut executat l'exicent de reserva de la marina alemanya, Pody, condepnat a mort per espia.

Suscripció de bons de defensa nacional

París. — El Sindicat de banquers prop de la Borsa Parí, ha decidit, perseguint un il·lustrat, suscripció de bons de defensa nacional, quantitat depositada per dit sindicat en distints societats de Crèdit.

Vaixells a fons

Londres. — Una barca de pesca alemanya ha tocat amb una mina al sud de l'illa d'Alac, anant-se a fons; tota la dotació ha percutit. Igualment se'n arà a fons, el dimecres i setat un gran transatlàntic alemany, per topat amb una mina.

El vaixell se va partir en dos i la tripulació i passatgers moriren.

«Signos» com del vaixell.

Creuer alemany avariat

Londres. — A New York ha fondejat amb avaries el creuer alemany «Geyer» i les autoritats l'han desarmat.

De Barcelona

Gran Teatre del Liceu

Inauguració de la temporada

Amb l'esplendor de costum temps lluc anit la funció inaugural de la temporada d'òpera al Liceu presentant la hermosa sala un aspecte brillantíssim de llum i riquesa; francament no esperàvem, donades les actuals circumstàncies, que nostre primera escena lírica estigués tant esplendida, puix hi vengueren moltes de les principals famílies de la bona societat barcelonina.

S'interpretà la grandiosa òpera d'En Wagner, «Els Meistes Cantaires», la qual es pot dir obtingué un conjunt força regular per part dels principals artistes, a pesar de notarse en l'orquestració, certa vaguetat produïda, ens diu el detall referent a la part escènica que esperem signis sublims en la pròxima representació.

Tant el mestre director Antoni Guterri com tots els intèrprets foren aplaudits al final de tots els actes.

Donada l'hora avançada en que ha acabat la representació, donem aquesta lliçó impresa, prometen ocupar-nos extensament com mereix, l'importància de l'obra.

Avis d'Administració

Preguem als nostres subscriptors de fora de Barcelona que no estiguin al corrent en el pagament de les seves subscripcions, que envien l'import dels seus descoberts an aquesta Administració, lo abans possible per a que puguin seguir rebent el diari amb tota regularitat.

El senyor FRANCOS RODRIGUEZ

rectoria.
Diu que la estampilla s'usa en tots els ministeris (Signes negatius de la banca blava, Contraproposta de les minories).

El senyor ALVARADO justifica la seva gestió i la seva retirada del càrrec de comissari regi d'aigües de Barcelona. El senyor LERROUX intervé. Fa història de l'assumpte dividint-lo en dos parts, puix diu que una cosa és l'expedient de les aigües i altre l'expedient d'arbitris extraordinaris.

Afirma que lo que no firmà el senyor Sánchez Andio fou l'expedient d'arbitris extraordinaris, però diu que això no perjudica a ningú.

Lo que m'interessa dir és que s'esclari tot això i que s'adonem que s'ha sigut l'expedient en qualsevol sentit que sigui advertint que en sembla que no resoldrà seria una covardia en la qual incurririen també els que no tinguin valor per a fer les denúncies que es guin procedents.

Jo no vuc que això quedi en situació d'intermitència, perquè no vuc que recargui la meua petita columna ni sobre els meus amics ni sobre mèu.

El senyor ALBA insisteix en que el senyor Sánchez Andio no firmà i aclama el senyor LERROUX. Jo no he de dir lo que s'ha de fer amb la estampilla mai una resolució determinada insisteix en que hi ha hagut covardia.

El senyor SANCHEZ GUERRA: A judici de S. S.

El senyor LERROUX: D'altres persones.

El senyor BURELL crua que el Govern estava abans d'aver suficientment instruit en aquest assumpte per lo que es refereix a la falsificació de la firma.

El senyor SANCHEZ GUERRA: El Govern no ha complert amb el seu deure al desentendre's.

El senyor SANCHEZ GUERRA: El Govern condona la carta del senyor Sánchez Andio i algunes manifestacions i per això s'instrueix proced.

El senyor BURELL: I havent-hi un amari per mig com ha acceptat S. S. aquest delat.

El senyor SANCHEZ GUERRA: Jo no he fet més que defensar-me. Quella acabada aquesta discussió.

Saplarà, fins a demà la pregunta del senyor Roselló, sobre el afu elament d'espanyols a Liège.

Ordre del dia i Preocupacions.
So posa a discussió el dictamen sobre el precepte de Governació.

El combat el senyor COBIANI i el defensa el senyor QUEJANA de la comissió.

Rectifiquen ambdues.

Amb motiu de la discussió sobre el gro portat ha sorgit un incident d'importància política.

El senyor SANCHEZ GUERRA defensava un augment sobre d'aquest servei i el ministre digué: «Si entre el Govern i les minories no hi ha un perfecte acord, la majoria dirà la darrera paraula».

Alguns diputats de les minories contestaren: «No fallava més!».

Alavors la majoria aplaudí en gran manera.

Intervé el senyor ROMANONES i diu que si el Govern romp amb el partí liberala l'arbitrarà a l'obstrucció.

El senyor SANCHEZ GUERRA explica lo acordat amb les minories, diu que coneix la força de la majoria però regeix les forces de les minories.

Intervenen llargament els senyors com de ROMANONES i SANCHEZ GUERRA.

Intervé el senyor BURELL.

El senyor SORIANO: El senyor Dato ha sortit escapat (Riures). El ministre i votsells havien convingut amb el senyor Dato una norma general però res en detall.

Torna a parlar el senyor BURELL.

El senyor SANCHEZ GUERRA diu que està en esperit de concòrdia i no vuc justificar l'actitut de les minories.

El senyor GONZALEZ BESADA com el ministre de la Governació no ha tingut temps d'estudiar el vot particular, proposo que se sospengui aquesta discussió per avui.

Se llegeix el despatx ordinari i s'acaba la sessió.

SENAT

Amb una dotzena de senadors als quals s'escassa concurrencia a les tribunes, a les 330 obra la sessió el general Azcárraga, ocupant el banc del Govern els ministres d'Instrucció pública i Hisenda.

La senyal i l'orquestra preludà una sonata de Mozart

que, com diu Anatoli France, va suspendre l'aire ses columnes i lanques i s'garlandes de roses. Va aixecar-se la cortina i en l'òrbita de la sala fèndex pel raig blanc argent del reflector va aparèixer Myrtil humilosa de pedreries.

La dansa va començar. El públic es coltava rígidament callat. Quan va caure la cortina i s'encomenaren de nou les tulipes, una salva d'aplaudiments atronà el teatre. Va sortir repetides vegades a saludar, però l'òrbita continuava. Viren sortir vens confusos entre el brogit de la gentada.

—Que s'ho tregui tot! Que s'ho tregui tot!

Elia no ho volia de cap moment, però el regissur quàs li va obligar.

—H tant fadre a pour avor du socors!

Llavors va comprendre que era inútil resistir-se, i traint-se les pedreries dels pits i del ventre, va aparèixer així, tall com Deu l'havia feta, davant del públic. Es va aixecar d'uns venguts més el tel·lar i l'altre, i va decaure.

El públic havia triomfat: ja estava content.

—Mon cher Albert, je t'aime tant!

La senyal i l'orquestra preludà una sonata de Mozart

que, com diu Anatoli France, va suspendre l'aire ses columnes i lanques i s'garlandes de roses. Va aixecar-se la cortina i en l'òrbita de la sala fèndex pel raig blanc argent del reflector va aparèixer Myrtil humilosa de pedreries.

La dansa va començar. El públic es coltava rígidament callat. Quan va caure la cortina i s'encomenaren de nou les tulipes, una salva d'aplaudiments atronà el teatre. Va sortir repetides vegades a saludar, però l'òrbita continuava. Viren sortir vens confusos entre el brogit de la gentada.

—Que s'ho tregui tot! Que s'ho tregui tot!

Elia no ho volia de cap moment, però el regissur quàs li va obligar.

—H tant fadre a pour avor du socors!

Llavors va comprendre que era inútil resistir-se, i traint-se les pedreries dels pits i del ventre, va aparèixer així, tall com Deu l'havia feta, davant del públic. Es va aixecar d'uns venguts més el tel·lar i l'altre, i va decaure.

El públic havia triomfat: ja estava content.

—Mon cher Albert, je t'aime tant!

El públic és sempre pitorosc però

un públic que crida, que gestiona, que aplaudeix desesperadament i s'indigna després sense pietat, que diu malis paraules i canta també amb les contraltus i dansa també amb les dançatines.

La Sara va debutar un dissabte que el teatre vessava de gent. Aquell debut era esperit de molts dies, i grans carteris l'anticiaven per tots els indrets del Paral·lel.

La Sara ja anava vestida de Myrtil, i amb unes pantofes als peus nus i amb una ampla capa de vellut sobre el cos quasi nu, donava les darreres disposicions. S'havia ja enfadat amb el regissur perquè no li volia posar cap.

—Est-ce que je vais traîner pieds nus sur ces planches infectes de poussière?

No hi varen valdre precs. Ens que l'ha va exclamar:

—Je ne veux pas déshonorer!

Com que això no convenia de cap manera, perquè es preveia un formidable esclat d'aquell públic que ja picava d'impaciència a l'altra banda de la cortina, varen estendre sobre la taula una poltre catina i g podrida.

La Sara va resignar-se. Se va donar

Albert de Belcaire també la volia de bon cor

D'una petaca de pell aromada va treure d'uns llocs fins cigarrets. Enren d'un tabac anglès durant l'escena que l'encava espials blaves de fum amb una discreta aroma de tè. La Sara posava la dolçor furtiva en els seus llavis pintats, i després deixava sortir les llargues columnes blaves que es difonien en l'aire pesant.

L'Albert de Belcaire anava cada dia a casa de la Sara.

Ella semblava tota enamorada, i era més que mai riallora i fègic. Els darrers passaven tot el dia al llit, amb una forta pena d'abandonar aquelles caldes roques que envoltaven els seus coscos enllaçats. Se feien servir menjars freds i frigits, i bevien sampanya en fins copes de cristall tallat. Ell deixava vessar l'escuma sobre la pell nacrada de la Myrtil, i després la besava avidament per heure en una dolça còpula el gust de la carn amada i el gust del vi sacral.

I n'hi llumtejava els cabells, que deixava dogolar sobre la catina com la tofa boja de una bacant uberrica.

L'Albert era un corat de la sampanya. En les seves hores d'òrbita, deixant

Albert de Belcaire també la volia de bon cor

D'una petaca de pell aromada va treure d'uns llocs fins cigarrets. Enren d'un tabac anglès durant l'escena que l'encava espials blaves de fum amb una discreta aroma de tè. La Sara posava la dolçor furtiva en els seus llavis pintats, i després deixava sortir les llargues columnes blaves que es difonien en l'aire pesant.

L'Albert de Belcaire anava cada dia a casa de la Sara.

Ella semblava tota enamorada, i era més que mai riallora i fègic. Els darrers passaven tot el dia al llit, amb una forta pena d'abandonar aquelles caldes roques que envoltaven els seus coscos enllaçats. Se feien servir menjars freds i frigits, i bevien sampanya en fins copes de cristall tallat. Ell deixava vessar l'escuma sobre la pell nacrada de la Myrtil, i després la besava avidament per heure en una dolça còpula el gust de la carn amada i el gust del vi sacral.

I n'hi llumtejava els cabells, que deixava dogolar sobre la catina com la tofa boja de una bacant uberrica.

L'Albert era un corat de la sampanya. En les seves hores d'òrbita, deixant

DIVERSIONS PUBLIQUES

Teatres

Gran Teatre del Liceu

Dijous segons d'abonament. A les nou. Debut del mestre Sabater, de les senyorettes Redisch i Pangrazzy i dels senyors Lázaro i Navarro. «Rigoletto». Se despatxa a Compiaduria.

Teatre de Novitats

Darreres funcions Borelli. «Avui dijous tarde, a les quatre, una matíada extraordinària a preus populars. El drama en quatre actes d'Henry Batallie.

La donna nuda

Butaca platea amb entrada 3 ptes. Entrada general 60 cèntims. Nit a dos quarts de deu. Novena d'abonament diari. Quint torn impar. Estrena de la comèdia en tres actes d'En R. de Fiers i G. Gaillvert.

La bella aventura

darrer gran succés a París. Demà divendres gran funció en honor i benefici de LYDA BORELLI. La tragèdia en 4 actes d'Anouilh «Glocondia».

Teatre de Novitats

Continuació de la temporada d'opèra. Dimenge 13 de novembre. Tarda a dos quarts de quatre. Nit a un quart de deu.

POCA PENA

Dilluns nit: «Poca pena», reconstrucció del quadre líric-dramàtic en un acte d'En Josep Camps Arana, música del mestre Antoni Llano «Terra», estrena de la sarsuela en un acte i 3 quadres d'En Ramón Assensio. Mas música del mestre Enric Morera.

Colombina se salva

Se despatxa a Compiaduria.

Teatre Nou

Companyia Vega. Vives en la que figuren A. i C. Taberner. Avui dijous, 12 de

novembre. Tarda a les quatre funció sencera. Butaca amb entrada 60 cèntims. Entrada general 20 cèntims. Per única vegada «Un cop de teletel» el drama en tres actes de don Angel Guimerà «Mar i cel». Ditesa obra serà despenyada per la companyia de don Ermengol Goula, i de la que formen part les primeres atriús donya Carme Pareño i donya Ramona Mestres i el primer actor A. Nolla. Nit a les 9 en punt, superb cartell. Primer «Abajo el amor libre». Segon «El amor ciego». Tercer «El amor que huyes». Quart «La boda de la Farruca» presentació esplèndida. Demà divendres «Efectos del divorcio». Dissabte estrena importantíssima «La primera centinela».

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vaudeville català BOZZO-JORDI. Avui dijous tarde, a les 5, gran matíada, i nit a dos quarts de deu. El sànet «La maledicció de l'oncle» i el vaudeville de grandiositat de riure, en 3 actes traduït per Santiago Vinardell. LA PITETS SIENS HA CASAT.

O CARGOL TREU BANYA

Nit: Després del vaudeville DEBUT SENSACIONAL LLUITA GRECO-ROMANA PER SENYORETES de fama universal. Demà divendres, tarde a les 5, «Pallan cinc minuts» i Lluita Greco-Romana.

TEATRE APOL

Avui dijous a un quart de deu. Primera de les dues representacions de «La Libertat caida». Primer La joguina en un acte «Hasta el fin nadie es dichoso». Segon El drama en 5 actes i 10 quadres «La Libertat caida», segon part de «El sol de la humanitat». Demà divendres de «La Libertat caida». Dissabte colossal programa. «La Malquerida» i «La reina de los apaches».

Teatre Bosc

Companyia Goula. Vuitena vetllada catalana. A un quart de deu, «La chuchoteria» i «Del ou al sol» gran creació del senyor Goula. Preus populars. Vegint-se cartells.

Teatre Imperi

DIJOURS TARDE I NIT. Debut de la grandiosa companyia de Varietés.

Tarda a dos quarts de quatre, sessió a preus econòmics. Nit a dos quarts de deu. Debut de «La Sirenia», Lluís Esteso i «La Cigala», Mlle. Rosa d'Avon amb ses cassetes enregistrades, «Pepino» amb sa col·lecció d'animals enregistrats, Adria Rodi, cançonista cosmopolita, Mlle. Boudevay, cèlebre i famosa tiradora, Antoni i Walter excentrics clowns parodistes. Ademés alternarà l'espectacle un magnífic programa de Cinematogràf. Divendres tarde a mitjans de grans funcions. Se despatxa a Compiaduria.

Concerts

ALCAZAR

Gran Cafè Concert. Restaurant de primer ordre. Sarqueles alegres. Continuament Grans Debuts.

Gran Palais Joyeux

COMTE DE L'ASSALT 12. Antic Eden Concert. Propietari: Francesc Buxó. Atracció Sport nou a Barcelona denominat «Le Tir Roulant» en el que llueixen la seva destresa 15 senyorettes madrilenyes, 12. Entrada lliure.

Music-Hall LA BUENA SOMBRA

Tots els dies tarde i nit. GRAN CONCERT CELEBRATS MUNDIALS ENTRADA LLUIRE.

ROYAL CONCERT «MUSIO-HALL»

Marqués del Duero, 105, davant Teatre Comtal. Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important Companyia de Varietés.

MOULIN ROUGE. «MUSIO-HALL»

Concerts tots els dies tarde i nit per nombrosa Troupe de Varietés.

Music-Hall SEVILLA. — Paralel 72

Concerts tarde i nit. TROUPE DE VARIETES. Sarqueles alegres.

Teatre Arnau. — Music-Hall

Grans concerts tots els dies tarde i nit. Troupe de Varietés. Sarqueles alegres. Sempre debuts i estrenes. Divendres i dies festius grans matinals per tots els artistes.

Trianon

Grans Concerts de Varietés. Sarqueles alegres. SEMPRE DEBUTS.

Music-Hall NOVELTY

Marqués del Duero 85 (PARALEL). Tots els dies tarde i nit, GRANS CONCERTS PER renomades artistes.

LA GIRALDA

Balls de Societat tots els dies tarde i nit. Els dijous i dissabtes per la banda Barcelonina. Consumacions de les millors marques servides per 30 elegants senyorettes. Obert tota la nit.

Cines

SALA MERCÈ

Avui programa extraordinari i sensacional. El furt dels diamants. 1.300 metres.

Los huítres de París

1.400 metres. La germana del detective. 700 metres.

assumptes emocionants i de gran argument. Completarà el programa varies pel·lícules naturals i altres de gran riure.

Per passar una estona divertits visiteu les COVES de la SALA MERCÈ anomenades el El Palau de la Riada.

Gran saló cine Doré

Avui dijous herms programa de cinematogràf atraccions.

EL MILLOR PROGRAMA DE VARIETES QUE HI HA A BARCELONA 5 colossals atraccions, 5 5 notabilitats, 5

Los Sems

notabilíssims anillistes i trapeçistes. (Repartició de l'imitador d'animals).

D'Anselmi

el qual donarà solament cinc funcions com a comiat per marxar a l'estranger. Exit gran i continuu del duet tan volgut d'aquest públic.

Los Villasil Los Villasil

Entusiasme sens igual de la notable cançonista gloria del couplet espanyol.

Mary Bruni Mary Bruni

Repartició de la reina dels palillos.

La Estrella de Andalucía

i la seva troupe composta de 4 hermoses Senyorettes 4

les quals executen varies combinacions de cant i ball. Fixeu-se bé en el programa, lo millor que's pot combinar en varietés, cançons, balls, imitacions, distictes acrobacies. Lo millor en qualitat i quantitat. Aviat però molt aviat La Verna, Paz Calzado, Carmen Flores i altres notabilitats del varietés.

Varies

Gran café de Novitats

Sala de Matches de Billar

Tots els dies tarde i nit grans partits per reputats professors.

Apostes mútues. ENTRADA LLUIRE.

FRONTO COMTAL

Gran partit per a avui tarde a dos quarts de cinc.

ROJOS: Irigoyen, Larriaga, BLAUS: Aspuru, Navas. Nit a un quart d'onze.

ROJOS: Echevarria, Arnedillo. BLAUS: Sanchez, Echevarria. Debut de Treced.

Societats y Ferrocarrils

COMPANIA DE FERROCARRILS DEL NORO D'ESPAÑA (tota la xarxa).

Ingressos dies 11 al 31 d'octubre. Any 1914:..... Pesetes 4.148.437-98. Any 1913:..... 3.491.420-61.

Ingressos del 1 de janer al 31 d'octubre. Any 1914:..... Pesetes 123.637.845-65. Any 1913:..... 118.014.722-08.

Diferencia:..... 6.497.077-93. Barcelona, 10 de novembre 1914. — El secretari de Comitè, Alfréd Fuster.

Ateneu Pi i Margall

Instalat en els carrers de S. Miguel, 3 i Paredes, 4-BARCELONETA.

Dies i hores de visita: Dilluns, dimecres i divendres: De set a vuit de la tarde.

Dimars, dijous i dissabtes: De deu a onze del matí.

Assistencia a parts: A càrrec de la professora donya Isabel Rabassa Bofill, tots els dijous i dissabtes, d'onze a dotze del matí.

Imp. 1 estereotipia. Est. 16.

ANUNCIOS

«Cuanta fatiga!!
«Cuanta molestia!!
le acarrea el llevar personalmente los asuntos de su propaganda.
Y pensar que por mediación de la Agencia Internacional de Anuncios
Haasenstein y Vogler
(Rambla del Centro 15, pral) Barcelona
podría encontrar economía en tiempo y dinero.
Pida V. sus tarifas.

Tresor

INAPRECIABLE.—COM POSAR OLI EN UN LLIT per 100's vells i despitats, inapetents, anèmics, dispèpics, neurastènics, nerviosos, de la sang i per excel·lència tònic-vigorant: benafactor tant notable com inesperat fins quan tot ha fracassat els Metges eminents i aconsellen i de lígic i humnoso i molt il·lustrat informis.— De l'any 1907, que s'establí a nos a humanitaris institució, els seus productes gran virtut i potent fertilitzador, ve en ineludint-se sense anar a ni reduir, s'han imposat per 1. seveparia bondat, a cap altra falla una ampolla del poderós digestiu VISTA-RICA, per jue és el licor de les famílies, el precior, guardi i defensor. D'ells s'ha tirat en qualsevol accident, indigestió, marig, vòmit, o disgust, i en els excessos de menjar perquè dona força al cor, ajuda a la digestió i a l'assimilació i a l'activitat dels intestins.— En farmacies, col·madors i drogueries. Prospecció i mostra de franc.

Providencia, 61. «La Salud», — Barcelona

Preus de subscripció:

Barcelona i mes 1'00 Ptes.
Espanya trimestre 4'50 .
Estranger 9 .

El Poble Català

Diari Federa Nacionalista Republicà

Butlletí de subscripció

Don _____
de _____ carrer _____ núm. _____
se subscriu per un trimestre començant el dia _____ de _____
de 1914.

FIRMA _____

NOTA: Per a subscriure's enviar el present butlletí a l'Administració d'EL POBLE CATALÀ, acompanyant l'import de la subscripció en lliurança de fàcil cobrament.

AUTO-SIFON

En totes les cases se pot preparar instantàniament l'aigua de Seltz.

Auto-Sifon cristall de Bohemia de cubada i litre.

Pessetes 9

Les cargues sols costen 10 cèntims.

Enviant 14 pessetes se remet franc d'emballatge un Auto-Sifon, 12 càpsules i un estoi.

En petites poblacions amb 200 pessetes de capital se poden vendre al públic aquests Auto-Sifons amb un benefici de 5 pessetes diàries.

NOU INVENT

Petit aparell per a carregar instantàniament les cambres de bicicletes i motos.

Dóna a les gomes un 50 % més de duració.

Cada carregada sol costa 5 cèntims.

Enviant 8 pessetes se remet un aparell RACCORD i 12 càpsules i un estoi.

ANTONIO ALTÍSENT Portaferrissas, 22 pral. BARCELONA Apartat 267

CICLES SANROMA

Els més sòlids i lleugers

Telefon 1445
Balmes 62
BARCELONA

MOTOS SUN.

Esqueles mortuoríes se n'admeten fins a les dues de la matí

Elegancia TEMPORARADA D'HIVERN Baratura

Colossal assortit de Trajos, Abrics i Ermilles fantaia i tota classe de preudes de vestir a preus molt econòmics

Gran sastreria de J. Peralta

Portal de l'Angel, 15 i 17

— 92 —

mig oblidades les seves altes ides d'artista, desja que no desistia més, de la vida, que una cigarreta turca, una copa de xampanya i una gentíl dona de bonasta.

L'Albert la duia pels carrers de la ciutat, en el brillant landaulet de seu auto nou, sense cap vergonya, sense temor de cap espionatge.

No-rés-manys un dia va rebre una carta de la seva avia, des del castell de Belloc, en la qual fulminava imprecacions contra les temptacions de la ciutat per un jove alegre, i l'amenaçava en fer-lo venir a la solitud del vell castell senyorial. L'Albert va reflexionar. Tenia dinou anys només, i estava baix la completa potestat de la seva avia. Calla, doncs, obeï momentàniament i tranquil·litzar a la vella catalana dels cabells d'argent. Va escriure-li una tendrívola carta en la qual se feia víctima d'una odiosa difamació, i deia que si mai faria ball de què era acusat. Va deixar prudentment d'oscil·lar davant del món senyorial de ciutat, del qual era molt conegut, la seva amiga, guardant-la com un saboríssim

— 93 —

fruit prohibit en la tebior manyaga de l'arcova.

Quan va acabar la contracta amb l'Alcazar, la Sara ja estava compromesa amb un petit teatre del Paral·lel.

El dia del debut va ser calorosament ovacionada. Era el teatre una barraca de fusta obscura, a la qual donaven reflexos de cosa maceda i s'hiums presones dintre profus i fulpils elctrics.

Una atmosfera nua i abunda de fum de cigars i de suors de tals homes i dones impurs i grollers omplia l'esquifada sala d'espectacles. Sobre les taulles hi havia una decoració selvática amb arbres de verd difús i camins amb profundes rodons perdent-se en l'inyània. I davant d'aquella informe frondositat se movien coss i marcs de pobres cortisanes, d'aquells que a l'hivern s'ofereixen al mercat de la nor tromant dolorosament dintre un vestit de seda fina i sense abrigit de cap muna.

Allí es posaven un vestit de concert amb les brodatures caigudes, i xi-xien davant del públic groller impudiques dances i cantaven obscenes cançons.

— 94 —

La deferència li havien donat un petit cameru per ell, soa. Totes les dones se vestien juntes en una gran cambra plena d'olors de flors marcides i de pomades estranyes i allí es comparaven les excel·lències feneils i a vegades s'agafaven pels cabells perquè no estaven d'acord que les cames de l'una fossin més bon fetes que les de l'altra, o que el pit d'aquella fos més ben modelat que el d'aquella.

La cambra de la Sara era tant petita que amb prou feines s'hi podia bellagar el petit cos malaltic de Myrtis, la cortisana. Va rentar-se la cara i les mans, va perfumar-se els peus, que sentia tots impurs d'haver-se refregat per aquell polsosa catifa i va començar-se a vestir. Estava de nou neta, però que s'hi havia de fer? Era la luita per la vida.

Va entrar a la sala d'espectacles i va cercar entre les loges. L'Albert estava esperant en un prosceni. Tots dos contemplaren un xic i l'funció però abans de la una de la matíada ja havien abandonat el teatre.

Era una nit de primavera dolça i suau. Sobre el Paral·lel, alçava l'estel·la clara i franca, constel·lada de puntes lluminoses el cel obscur. Al lluny, les munt

— 95 —

MYRTIS, LA CORTISANA

EN el café-concert se preparava una nova revista. Se arreglaven decoracions i vestidures quimerques de damatiris orientals per representar un quadre que se'n deia «Quadro de l'Opà», i tòniques giegues per un altre que duia per nom «El Jardi de Venus».

La Sara va encargar-se de la direcció del «Quadro de l'Opà», en raó de la seva callit de «danseuse orientale» aux pieds nus», com deien els seus cartells fotogràfics a Marsella amb múltiples colorines i amb unes grans lletres que deien ben cridanerament el seu il·lar